

**Protokół kontroli kompleksowej przeprowadzonej
w Domu Pomocy Społecznej w Resku
przeznaczonym dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
oraz osób przewlekle psychicznie chorych**

Jednostka kontrolowana:

Dom Pomocy Społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
oraz osób przewlekle psychicznie chorych
ul. Wojska Polskiego 40
72-315 Resko

Podmiot prowadzący placówkę:

Starosta Łobeski

Kontrolujący:

Dobrosława Woś – główny specjalista w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej, osoba kierująca zespołem,

Ewa Golińczak – główny specjalista w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej,
na podstawie upoważnienia Nr 14/2023 z dnia 7 listopada 2023 r.

Kontrolerzy złożyli oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie ich z kontroli.

(akta kontroli str. 1 - 3)

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 16-24 listopada 2023 r.

Kontrolowana jednostka oraz podmiot prowadzący powiadomione zostały o terminie przeprowadzenia kontroli, zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285).

(akta kontroli str. 4-5)

Przedmiot i okres kontroli:

Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące jakości działalności Domu, na podstawie art. 55 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734 z późn. zm.) a także sposób realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych po kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach od 31 marca do 10 kwietnia 2017 r.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do dnia zakończenia kontroli.

Ustaleń zawartych w protokole dokonano na podstawie analizy przedłożonych dokumentów, informacji udzielanych przez dyrektora i pracowników Domu, rozmów z mieszkańcami oraz oględzin placówki. Kontrola przeprowadzona została na podstawie *Programu kontroli kompleksowej w domu pomocy społecznej przeznaczonym dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz osób przewlekle psychicznie chorych*.

(akta kontroli str. 6-14)

Sposób funkcjonowania określonych typów domów pomocy społecznej i obowiązujący standard podstawowych usług świadczonych przez domy określa rozporządzenie w sprawie domów pomocy społecznej. Zgodnie z art. 22 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej do zadań wojewody należy nadzór nad realizacją zadań samorządu gminnego, powiatowego i województwa, w tym nad jakością działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz nad jakością usług, dla których minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określił standardy, a także nad zgodnością zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z planem kontroli zewnętrznych na 2023 r.

Ustalenia ogólne:

Dom przeznaczony jest dla 140 osób, w tym: 86 miejsc dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie i 54 miejsca dla osób przewlekle psychicznie chorych.

Podmiot prowadzący: Starosta Łobeski, na podstawie zezwolenia Wojewody Zachodniopomorskiego wydanego na czas nieokreślony, decyzją z dnia 15 marca 2010 r., znak: PS.1.LS.9013-1/2010 (ostatnia zmiana: PS.1.JJ.9013.5/10 z dnia 11 maja 2010 r.).

Funkcję dyrektora Domu od 1 kwietnia 2020 r. pełni Pani Renata Breyer.

Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej *osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej są obowiązane posiadać co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.*

W wyniku analizy akt osobowych ustalono, że dyrektor jednostki posiada wykształcenie wyższe, specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej oraz wymagany na zajmowanym stanowisku staż pracy w pomocy społecznej. Uznać zatem należy, że dyrektor Domu spełnia wymagania kwalifikacyjne określone w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

(akta kontroli str. 15-23)

Zgodnie ze *Statutem Domu Pomocy Społecznej w Resku* przyjętym Uchwałą nr XXIII/139/2012 Rady Powiatu w Łobzie z dnia 29 listopada 2012 r. Dom jest miejscem stałego pobytu, przeznaczonym dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie i osób przewlekle psychicznie chorych. Podczas kontroli wskazano na konieczność aktualizacji *Statutu* w celu dostosowania zawartych w nim zapisów do aktualnie obowiązujących przepisów prawa. Organizację i szczegółowe zasady działania oraz strukturę organizacyjną Domu określa *Regulamin Organizacyjny Domu Pomocy Społecznej w Resku* przyjęty Uchwałą nr V/253/2021 Zarządu Powiatu w Łobzie z dnia 30 marca 2021 r.

(akta kontroli str. 24-56)

Zarządzeniem nr 11/2023 Starosty Łobeskiego z dnia 2 marca 2023 r. średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej w Resku od 1 kwietnia 2023 r. ustalony został na kwotę 6.117,84 zł.

Na podstawie *Informacji ogólnej dotyczącej mieszkańców* wg stanu na dzień 16 listopada 2023 r. w placówce umieszczonych zostało 138 mieszkańców (85 osób niepełnosprawnych intelektualnie i 53 osoby przewlekle psychicznie chore), spośród których 51 posiadało decyzję administracyjną wydaną przed 1 stycznia 2004 r. (pobyt w Domu dofinansowywany z budżetu państwa). Wśród 87 mieszkańców przyjętych na podstawie decyzji wydanej po 1 stycznia 2004 r. odpłatność za pobyt w Domu w każdym przypadku ponosi mieszkaniec (70% świadczenia własnego) i gmina.

W okresie objętym kontrolą żaden z mieszkańców nie został przyjęty do placówki bez decyzji administracyjnej. Stan mieszkańców na koniec każdego miesiąca w 2022 r. i 2023 r. (do dnia kontroli) był zgodny z liczbą miejsc określonych decyzją Wojewody Zachodniopomorskiego.

W okresie objętym kontrolą do Domu przyjęte zostały 22 osoby, z czego 12 z nich na podstawie orzeczenia sądu, zmarło 17 osób, 1 osoba przeniesiona została do innej placówki, 3 osoby powróciły do środowiska, 2 osoby usamodzielniały się.

Na dzień rozpoczęcia kontroli – 71 mieszkańców było całkowicie ubezwłasnowolnionych, 7 mieszkańców – częściowo ubezwłasnowolnionych. Ustalono, że funkcję opiekuna prawnego lub kuratora pełnią członkowie rodzin, pracownicy Domu bądź osoby obce. Żaden z mieszkańców nie wymaga zamieszkania w pokoju jednoosobowym z uwagi na znaczne zaburzenia interakcji społecznych i komunikacji (§ 6 ust. 1 pkt 3a rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej). Mieszkańcom nie ograniczono możliwości samodzielnego opuszczenia terenu domu, wynikającej z art. 55 ust 2 b ustawy o pomocy społecznej.

Z książki kontroli i przedłożonych przez dyrektora Domu dokumentów wynika, że w okresie objętym kontrolą w Domu przeprowadzonych zostało 12 kontroli przez instytucje zewnętrzne, w tym: Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łobzie, Państwowa Inspekcja Pracy w Szczecinie, Starostwo Powiatowe w Łobzie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie, Sąd Okręgowy Wydział Wizytacyjny w Szczecinie. Szczegółowa informacja dotycząca przeprowadzonych kontroli oraz wydanych zaleceń pokontrolnych przedstawiona została w *Informacji o kontrolach zewnętrznych przeprowadzonych w Domu Pomocy Społecznej w Resku w okresie od 1 stycznia 2022 r. do dnia kontroli*, stanowiącej załącznik do protokołu.

(akta kontroli str. 57-66)

Ad. 1. Usługi bytowe.

a) Zapewnienie odpowiedniego miejsca zamieszkania i brak barier architektonicznych.

Informacje ogólne.

Dom usytuowany jest na działce o łącznej powierzchni 1,3301 ha. Teren wokół posesji jest ogrodzony, uporządkowany, posiada wydzielone drogi komunikacyjne oraz miejsca przeznaczone do rekreacji.

W skład obiektu wchodzi dwa budynki mieszkalne, z których budynek główny przeznaczony jest dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (Lokal Mieszkalny nr 1, Lokal Mieszkalny nr 2 i Lokal Mieszkalny nr 4), a drugi budynek tzw. łącznik – dla osób przewlekle psychicznie chorych (Lokal Mieszkalny nr 3 i Lokal Mieszkalny nr 5). Oba budynki są wyodrębnione, posiadają indywidualne wejścia i ciągi komunikacyjne. Dodatkowo istnieje możliwość przejścia z budynku głównego do łącznika przez komunikację wewnętrzną (korytarz na poziomie „0”). W Domu znajdują się pomieszczenia mieszkalne, pomieszczenia sanitarne, pomieszczenia ogólnodostępne, kuchnia z zapleczem kuchennym i pralnia. Placówka wyposażona została w system alarmu przeciwpożarowego.

Zarówno budynek główny – czterokondygnacyjny, jak i łącznik – trzykondygnacyjny wyposażone zostały w windy. Podczas kontroli ustalono, że windy dopuszczone zostały do eksploatacji i poddawane są systematycznej kontroli. Podczas oględzin stwierdzono również, że Dom wyposażony jest w platformę do transportu osób niepełnosprawnych, której sprawność potwierdzono podczas kontroli.

W trakcie oględzin placówki stwierdzono jednak, że zainstalowany w Domu system przyzywowo-alarmowy nie działa. Personel Domu poinformował, że pomimo przeprowadzanych specjalistycznych przeglądów i podejmowanych wielokrotnie napraw, nie ma możliwości przywrócenia do sprawności zainstalowanego systemu. Uznać zatem należy, że na Dom nie jest wyposażony w system przyzywowo-alarmowy, co jest niezgodne z art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej. Jak wynika z przedstawionych podczas kontroli wyjaśnień dyrektora Domu cyt. „Dyrektor DPS w Resku ze względu na częstą awaryjność systemu przyzywowo-alarmowego uwzględnił konieczność wykonania powyższej instalacji w planach budżetu na lata 2019 i 2020, jednak wszelkie planowane inwestycje nie były możliwe do realizacji ze względu na ograniczone środki finansowe w budżecie powiatu. W kolejnych latach zgłaszano potrzebę tej inwestycji, w roku 2022 rozeznano rynek celem ustalenia kosztów wymiany systemu, jednak nie udało się zrealizować inwestycji w ramach środków własnych”. Zespół kontrolujący wskazał, że nieprawidłowość ta skutkuje brakiem możliwości wezwania pomocy przez mieszkańców Domu.

Pomieszczenia ogólnodostępne.

Dom Pomocy Społecznej w Resku dysponuje następującymi pomieszczeniami ogólnodostępnymi:

Rodzaj pomieszczeń	Dom dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	Dom dla osób przewlekle psychicznie chorych
Pokój dziennego pobytu	4	2
Jadalnia	1*	-
Gabinet medycznej pomocy doraźnej	1*	-
Pomieszczenie do terapii	8*	-
Pomieszczenie do rehabilitacji	-	2*
Kuchenska pomocnicza	4	2
Pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia	4	2
Palarnia	1	1
Pokój gościnny	1*	-
Miejsce kultu religijnego	1	

* pomieszczenia wspólne dla obu typów Domu, w tym: jadalnia, gabinet przedmedycznej pomocy doraźnej, pomieszczenia do terapii, pomieszczenia do rehabilitacji i pokój gościnny wspólne dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie i dla osób przewlekle psychicznie chorych.

Standard Domu w zakresie struktury pomieszczeń określony został w § 6 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

Wskazać należy, że w art. 56 ustawy o pomocy społecznej wymienione zostały typy domów, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone. Zgodnie z art. 56a ust. 2 typy domów pomocy społecznej mogą być łączone w inny sposób niż określony w art. 56 ust. 1 ww. ustawy, pod warunkiem usytuowania każdego z nich w odrębnym budynku (przepis ten dotyczy m.in. łączenia domów przeznaczonych dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie i osób przewlekle psychicznie chorych). W takim wypadku, zgodnie z art. 56a ust. 3 ww. ustawy, dom pomocy społecznej świadczy usługi na poziomie obowiązującego standardu odpowiednio dla każdego typu domu. W związku z powyższym, standard określony w § 6 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, dotyczący wymaganych w tym przepisie pomieszczeń znajdujących się w domu, w wypadku łączenia domów pomocy społecznej różnych typów powinien być spełniony dla każdego typu domu znajdującego się w odrębnym budynku.

Stwierdzić zatem należy, że struktura pomieszczeń ogólnodostępnych dla każdego typu Domu nie jest zgodna z § 6 ust. 1 pkt 2 lit. b-k rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej. Przyczyną wskazanej nieprawidłowości była przyjęta w Domu dotychczasowa praktyka, zgodnie z którą część pomieszczeń ogólnodostępnych użytkowana jest wspólnie przez mieszkańców obu typów. Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości jest niespełnienie przez Dom standardów bytowych w zakresie zapewnienia mieszkańcom określonej struktury pomieszczeń ogólnodostępnych.

Pokoje mieszkalne.

Z ustaleń kontroli wynika, że Dom posiada ogółem 56 pokoi mieszkalnych, zgodnie z poniższym zestawieniem:

Struktura pokoi:	Dom dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	Dom dla osób przewlekle psychicznie chorych
Pokoje jednoosobowe	-	3
Pokoje wieloosobowe:	33	20
- dwuosobowe,	13	9
- trzyosobowe,	20	11
- czteroosobowe.	0	0
Ogółem:	33	23

Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej dom uznaje się za spełniający warunki, jeżeli znajdują się w nim następujące pomieszczenia: pokoje mieszkalne jednoosobowe i wieloosobowe. W myśl § 6 ust. 1 pkt 3 lit. a rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, pokój jednoosobowy powinien mieć powierzchnię nie mniejszą niż 9 m², pokój uznaje się za spełniający wymagane normy, jeżeli odstępstwo poniżej wymaganej powierzchni nie jest większe niż 5%.

Podczas oględzin ustalono, że jednostka zapewnia mieszkańcom 3 pokoje jednoosobowe w Domu dla osób przewlekle psychicznie chorych o powierzchni od 9,52 m² do 10,19 m².

Stwierdzono jednak, że na terenie Domu dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie nie znajdują się pokoje mieszkalne jednoosobowe, co jest niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia. Powyższe spowodowane było niewłaściwą interpretacją przepisów prawa. Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości jest niespełnienie przez Dom standardów bytowych w zakresie zapewnienia mieszkańcom określonej struktury pomieszczeń ogólnodostępnych.

Zgodnie § 6 ust. 1 pkt 3 lit. b przywołanego rozporządzenia pokój wieloosobowy powinien mieć powierzchnię nie mniejszą niż 6 m² na jedną osobę, pokój uznaje się za spełniający wymagane normy, jeżeli odstępstwo poniżej wymaganej powierzchni nie jest większe niż 5%. Ustalono, że Dom zapewnia mieszkańcom 53 pokoje wieloosobowe. Średnia powierzchnia ww. pokoi na jednego mieszkańca wynosi od 6,00 m² do 8,5 m².

W trakcie oględzin ustalono, że losowo zwizytowane pokoje (dobór próby określony został w *Programie kontroli*) wyposażone są w łóżka, szafę, stół, krzesła i szafkę nocną dla każdego mieszkańca.

Pomieszczenia higieniczno - sanitarne.

Zgodnie z § 6 ust.1 pkt 4 lit. a rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej liczba łazienek powinna zapewniać możliwość korzystania z każdej przez nie więcej niż sześć osób, a w przypadku toalet przez nie więcej niż cztery osoby.

Dom zapewnia mieszkańcom 46 pomieszczeń sanitarnych, w tym: 27 przy pokojach mieszkalnych i 19 ogólnodostępnych, wyposażonych ogółem w 48 natrysków i wanien oraz 64 oczka wc. Ustalono, że przy aktualnej liczbie mieszkańców (138 osób) na jedno urządzenie kąpielowe przypada 3 mieszkańców (2,87), na jedną toaletę – 2 mieszkańców (2,15). Skontrolowane pomieszczenia sanitarne wyposażone były w uchwyty ułatwiające osobom mniej sprawnym korzystanie z tych pomieszczeń. Stwierdzono, że Dom zapewnia odpowiednią liczbę urządzeń kąpielowych oraz toalet.

Podczas kontroli dokonano oględzin placówki - sporządzono *Protokół z oględzin obiektu Domu Pomocy Społecznej w Resku (budynek główny)* i *Protokół z oględzin obiektu Domu Pomocy Społecznej w Resku (łącznie)*. Zwizytowane pomieszczenia mieszkalne, ogólnodostępne oraz pomieszczenia higieniczno-sanitarne były czyste i wolne od nieprzyjemnych zapachów.

(akta kontroli str. 67-85)

b) Wyżywienie i organizacja posiłków.

Standard usług w zakresie wyżywienia i organizacji posiłków określony został w § 6 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

Dom wyposażony jest w kuchnię z zapleczem magazynowym. Ustalono, że w Dziale żywienia zatrudnionych zostało 10 osób, w tym: szef kuchni, 7 kucharzy, pomoc kuchenna i dietetyk/magazynier. Praca w kuchni odbywa się w systemie dwuzmianowym, zgodnie z ustalonym grafikiem, w godzinach: 6.00 – 14.00 i 12.00 – 20.00. Przyjęta w jednostce w 2023 r. stawka żywieniowa wynosi 14,79 zł.

Ustalono, że Dom zapewnia mieszkańcom całodzienne wyżywienie tj. śniadanie, obiad i kolację, które wydawane są w następujących godzinach:

- śniadanie: 7.45 – 9.45,
- obiad: 12.30 – 14.30,
- kolacja: 18.00 – 20.00.

W Domu, na parterze znajduje się jadalnia. Na podstawie *Informacji dotyczącej żywienia i organizacji posiłków* ustalono, że 34 mieszkańców korzysta z posiłków dietetycznych zgodnie ze wskazaniem lekarza. Spośród wszystkich mieszkańców 101 osób spożywa posiłki w jadalni, 37 osób we własnych pokojach. 8 osób wymaga pomocy w karmieniu, a 27 osób – częściowej pomocy przy karmieniu. Poza podstawowymi posiłkami mieszkańcy mają dostęp przez całą dobę do produktów żywnościowych znajdujących się w kuchenkach pomocniczych.

Dekadowe jadłospisy sporządzane są przez dietetyka, a następnie zatwierdzane przez dyrektora Domu i członka Rady Mieszkańców. Kontroli poddano wyrywkowo jadłospisy z następujących dni: 16.12.2022-25.12.2022, 26.12.2022-4.01.2023, 5.05.2023-14.05.2023, 11.11.2023-20.11.2023. Analiza jadłospisów wykazała, że w zestawach całodziennego wyżywienia występuje: nabiał, wędliny, mięso, ryby, potrawy mączne, warzywa surowe i gotowane oraz owoce.

(akta kontroli str. 86-114)

Zespół kontrolujący spotkał się Radami Mieszkańców, które nie wniosły uwag do wyżywienia i organizacji posiłków.

c) Zapewnienie odzieży i obuwia.

Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej mieszkańcom domu nieposiadającym własnej odzieży i obuwia oraz możliwości zakupienia ich z własnych środków, dom zobowiązany jest zapewnić odzież i obuwie odpowiedniego rozmiaru, dostosowane do ich potrzeb i pory roku, utrzymane w czystości i wymieniane w razie potrzeby.

W trakcie kontroli ustalono, że wszyscy mieszkańcy Domu posiadają własny dochód, z którego zabezpieczane są ich niezbędne potrzeby, w tym zakup odzieży i obuwia. Z przedstawionej informacji *Zaopatrzenie w odzież i obuwie* wynika, że 16 mieszkańców samodzielnie wykonuje zakupy, 23 mieszkańców zaopatrywanych jest przez rodziny, 67 mieszkańców wykonuje zakupy w asyście pracownika, a pozostali mieszkańcy zlecają ich wykonanie pracownikom Domu. Odzież i obuwie mieszkańców ewidencjonowane są w *Indywidualnych kartach wyposażenia mieszkańców*. Podczas kontroli zapoznano się z ww. kartami z lokalu mieszkalnego nr 4.

Z informacji przekazanej podczas kontroli przez dyrektora Domu wynika, że każdy z mieszkańców posiada odzież i obuwie dostosowane do ich potrzeb i pory roku, w ilości co najmniej:

- 2 zestawy odzieży całodzienniej,
- 1 zestaw odzieży zewnętrznej: płaszcz lub kurtka,
- 4 komplety bielizny dziennej,

- 2 komplety bielizny nocnej,
- 1 para obuwia oraz pantofli domowych.

(akta kontroli str. 115)

Podczas oględzin Domu stwierdzono, że mieszkańcy byli czysto i schludnie ubrani, adekwatnie do pory roku. Skontrolowano stan wyposażenia w odzież i obuwie kilku mieszkańców, do którego nie wniesiono uwag. Rady Mieszkańców potwierdziły, że wszyscy posiadają własną odzież i obuwie, a pracownicy Domu udzielają pomocy w doposażeniu, w sytuacjach tego wymagających.

d) Utrzymanie czystości.

Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej pomieszczenia mieszkalne Domu powinny być czyste, sprzątane w miarę potrzeb, nie rzadziej niż raz dziennie, estetyczne i wolne od nieprzyjemnych zapachów.

Utrzymaniem czystości w pomieszczeniach mieszkalnych zajmują się pracownicy Domu zatrudnieni na stanowisku pokojowej – 11 osób (11 etatów). Zakres wykonywanych czynności określony został w *Szczegółowym zakresie obowiązków na stanowisku pokojowej*.

Z przedstawionej podczas kontroli informacji *Utrzymanie czystości* wynika, że pokoje mieszkalne, pomieszczenia sanitarne i pomieszczenia ogólnodostępne sprzątane są codziennie. Dodatkowo, mycie okien i zmiana firan/zasłon odbywa się raz na dwa miesiące.

W Domu dla osób niepełnosprawnych intelektualnie 48 mieszkańców samodzielnie wykonuje drobne prace porządkowe, natomiast w Domu dla osób przewlekle psychicznie chorych – 32 mieszkańców. Środki czystości w tym zakresie zapewnia placówka.

Podczas oględzin Domu pozytywnie oceniono stan utrzymania czystości w pokojach mieszkalnych, pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych oraz ogólnodostępnych. Wizytowane pomieszczenia były estetycznie urządzone i wolne od nieprzyjemnych zapachów. Rady Mieszkańców nie wniosły uwag do poziomu czystości w placówce.

(akta kontroli s. 116-118)

Ad. 2. Usługi opiekuńcze.

Zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej Dom zobowiązany jest do świadczenia usług opiekuńczych polegających na udzielaniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnacji i niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych.

Charakterystyka ogólna mieszkańców

Według stanu na dzień 16 listopada 2023 r. w Domu przebywało 138 mieszkańców, których struktura wiekowa przedstawia się następująco:

- 18 – 20 lat – 2 osoby,
- 21 – 30 lat – 6 osób,
- 31 – 40 osób – 14 osób,
- 41 – 50 lat – 25 osób,
- 51 – 60 lat – 22 osoby,
- 61 – 70 lat – 39 osób,
- 71 – 80 lat – 23 osoby,
- 81 – 90 lat – 5 osób,
- 91 – 100 lat – 2 osoby.

Ustalono, że część osób porusza się przy pomocy sprzętu ortopedycznego, w tym: 11 osób przy pomocy wózka inwalidzkiego, 9 osób przy pomocy chodzika, 1 osoba przy pomocy kuli ortopedycznej i 1 osoba przy pomocy laski. Pozostałe osoby są samodzielne.

a) Udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych.

Dom pomocy społecznej zobowiązany jest do udzielania mieszkańcom pomocy w podstawowych czynnościach życiowych.

Podczas kontroli ustalono, że mieszkańcy Domu są osobami o różnym stopniu samodzielności w zakresie wykonywania podstawowych czynności życiowych. Z *Informacji o zapewnieniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych* wynika, że 58 mieszkańców samodzielnie wykonuje podstawowe czynności życiowe. Całkowitej pomocy podczas czynności życiowych wymaga: 28 mieszkańców – kąpiele, 20 mieszkańców – toaleta poranna i wieczorna, 19 mieszkańców – podstawowe zabiegi w ciągu dnia. Pozostali mieszkańcy wymagają jedynie częściowej pomocy przy czynnościach samoobsługowych.

Pomoc w podstawowych czynnościach życiowych udzielana jest głównie przez zatrudnione w Domu opiekunki, które pracują całodobowo, w systemie zmianowym – 34 opiekunki (34 etaty). Wykonywane czynności dokumentowane są w *Zeszytach raportów*, *Zeszytach medycznych*, *Zeszytach obserwacji mieszkańca* i *Kartach czynności pielęgnacyjnych*. Na podstawie analizowanej podczas kontroli dokumentacji: *Zeszytu medycznego (LM 2)*, *Zeszytu raportów (LM 3)*, *Karta czynności mieszkańca (LM 4)*, *Zeszytu obserwacji mieszkańców (LM 1, LM 4)*, że udzielana pomoc obejmuje głównie: kąpiele, toaletę poranną i wieczorną, toaletę jamy ustnej, ubieranie, obcinanie paznokci, pampersowanie, pomoc w spożywaniu posiłków, zabiegi pielęgnacyjne, monitorowanie stanu zdrowia mieszkańców, zmianę opatrunków, zapobieganie odleżynom oraz zabezpieczenie zmian skórnych. Dodatkowo, mieszkańcy mogą skorzystać z usług fryzjerskich, które świadczone są nieodpłatnie trzy razy w tygodniu (golenie i strzyżenie).

Na podstawie informacji *Obsługa kadrowa na dyżurach dziennych i nocnych* ustalono, że praca w Zespołach Terapeutyczno-Opiekuńczych odbywa się w systemie zmianowym, w tym: zmiana ranna 6.00 – 14.00, zmiana popołudniowa 14.00 – 22.00 i zmiana nocna 22.00 – 6.00. W Domu do bezpośredniej opieki nad mieszkańcami (terapeuci, opiekunowie i pokojowe) w dni powszednie na zmianie rannej planowanych jest od 11 do 17 pracowników (w weekendy i dni świąteczne – 10 pracowników), na zmianie popołudniowej – 10 pracowników, natomiast na zmianie nocnej – 5 pracowników. Należy zatem przyjąć, że na zmianie rannej na jednego pracownika przypada średnio od 8 do 14 mieszkańców, na zmianie popołudniowej – 14 mieszkańców, natomiast na zmianie nocnej – 28 mieszkańców. Dodatkowo, w godzinach 7.00 – 15.00 do dyspozycji mieszkańców pozostają: kierownicy Zespołów, kierownik zespołu terapii zajęciowej, pracownicy socjalni, pielęgniarka, opiekun medyczny, fizjoterapeuta i instruktor ds. kulturalno-oświatowych.

Ustalono, że Dom udziela pomocy w podstawowych czynnościach życiowych.

b) Udzielanie pomocy w pielęgnacji.

Dom pomocy społecznej zobowiązany jest do udzielania mieszkańcom pomocy w pielęgnacji.

Zakres zabiegów pielęgnacyjnych świadczonych na rzecz mieszkańców Domu obejmuje głównie udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych i utrzymaniu higieny osobistej. Dodatkowo, na podstawie przedstawionej w czasie kontroli dokumentacji ustalono, że mieszkańcy objęci są również specjalistyczną pomocą pielęgniarstwa. Usługi pielęgnacyjne i profilaktyczne zabiegi pielęgnacyjne na rzecz mieszkańców świadczą zatrudnione w Domu pielęgniarki – 5 osób (5 etatów), które pracują w systemie zmianowym (7.00 – 19.00, 19.00 – 7.00). Ustalono, że świadczona pomoc obejmuje m.in:

- podawanie leków, zmianę opatrunków, inhalacje, cewnikowanie, oklepywanie, wykonywanie wlewów, zabiegi pielęgnacyjne stóp i rąk oraz zabiegi higieniczne,
- monitorowanie podstawowych parametrów życiowych,
- prowadzenie działań profilaktycznych u mieszkańców z grup ryzyka zdrowotnego,

- profilaktykę przeciwoleżynową,
- pobieranie krwi do badań laboratoryjnych,
- prowadzenie bilansu wodnego,
- udzielanie pierwszej pomocy.

Ponadto, pomoc obejmuje wszystkie zabiegi zlecone przez lekarzy, umawianie wizyt lekarskich, towarzyszenie mieszkańcowi podczas wizyt lekarskich, aktywizowanie mieszkańców do udziału w leczeniu, informowanie rodzin o stanie zdrowia mieszkańców.

Do obowiązków pielęgniarek należy również prowadzenie dokumentacji medycznej, w której potwierdzone jest świadczenie na rzecz mieszkańców usług pielęgnacyjnych oraz świadczeń medycznych, w tym: Rejestr zabiegów, Rejestr badań diagnostycznych, Zeszyt zaleceń lekarskich, Zeszyt pobytu w szpitalu, Zeszyt konsultacji lekarskich, Książka gabinetu zabiegowego, Zeszyt pomiaru cukru we krwi, ciśnienia tętniczego i wagi oraz Zeszyt iniekcji ogólnych i psychotropowych. Podczas kontroli zapoznano się z *Książką gabinetu zabiegowego* i *Zeszytem konsultacji lekarskich*. Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

Ustalono, że Dom udziela pomocy w pielęgnacji.

c) Niezbędna pomoc w załatwianiu spraw osobistych.

Dom pomocy społecznej zobowiązany jest do udzielania mieszkańcom pomocy w załatwianiu spraw osobistych.

Na podstawie kontrolowanej dokumentacji stwierdzono, że czynności związane z udzielaniem pomocy w załatwianiu spraw osobistych mieszkańców realizowane są głównie przez pracowników socjalnych i pracowników pierwszego kontaktu. Z kontrolowanej dokumentacji wynika, że pomoc obejmuje przede wszystkim załatwianie spraw urzędowych, dokonywanie drobnych zakupów, podtrzymywanie zainteresowań i kontaktów z rodziną, bliskimi oraz innymi mieszkańcami Domu. Pracownicy wspomagają mieszkańców w rozwiązywaniu spraw osobistych związanych z codziennym funkcjonowaniem w placówce (np. pomoc w adaptacji, rozwiązywanie konfliktów, zamiana pokoi). Ponadto pracownicy pozostają w kontakcie z rodzinami, które mają możliwość odwiedzania swoich bliskich.

W Domu prowadzony jest również *Zeszyt usterek* (podczas kontroli zapoznano się z *Zeszytem usterek LM 5*), w którym zgłaszane są przez mieszkańców ustereki pojawiające się w pokojach mieszkalnych lub pomieszczeniach ogólnodostępnych (np. konieczność wymiany zawiasów w drzwiach, przepalona żarówka, uszkodzona szafka nocna, awaria spłuczki). Drobnych napraw dokonuje pracownik Domu.

Ustalono, że Dom udziela niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych.

d) Zapewnienie środków czystości i higienicznych oraz pomoc w utrzymaniu higieny osobistej.

Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 8 lit. a rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej Dom zobowiązany jest zapewnić środki higieny osobistej i czystości mieszkańcom, którzy nie są w stanie we własnym zakresie sobie ich zapewnić.

W trakcie kontroli ustalono, że wszyscy mieszkańcy Domu posiadają własny dochód, niemniej jednak Dom zapewnia mieszkańcom podstawowe środki czystości i higieniczne. Na podstawie *Informacji o zapewnieniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych/Zaopatrzenie mieszkańców w środki higieny osobistej* stwierdzono, że Dom zapewnia: papier toaletowy, mydło w płynie, ręczniki papierowe, szampon, pastę do zębów, a także w razie potrzeby inne środki higieniczne. Pozostałe środki czystości mieszkańcy kupują według własnych potrzeb i preferencji.

Podczas kontroli ustalono, że pomieszczenia do prania i suszenia wyposażone zostały w pralki automatyczne i suszarki. Służą one głównie do drobnych przepierek. Natomiast odzież mieszkańców, pościel i ręczniki prane są codziennie przez personel w pralni znajdującej się na

terenie placówki. W Domu zatrudniona została również krawcowa. Oddawana do pralni odzież jest oznakowana. Pokwitowanie zdania i odebrania odzieży odbywa się na terenie każdego lokalu mieszkalnego.

Na podstawie udostępnionych informacji stwierdzono, że ręczniki zmieniane są mieszkańcom nie rzadziej niż raz w tygodniu (lub częściej w zależności od potrzeb), natomiast pościel zmieniana jest raz na dwa tygodnie (lub częściej w zależności od potrzeb). Wymiany ręczników i pościeli dokonuje personel opiekuńczy, który na bieżąco ocenia ich stan zanieczyszczenia.

Podczas wizytacji Domu stwierdzono zabezpieczone w pokojach mieszkańców środki czystości i higieniczne. W pomieszczeniach sanitarnych znajdował się papier toaletowy i mydło oraz czyste ręczniki.

(akta kontroli s. 119-132)

e) Organizacja i działalność zespołów terapeutyczno-opiekuńczych.

Zgodnie z § 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej w celu określenia indywidualnych potrzeb mieszkańca domu oraz zakresu usług, dom powołuje zespoły terapeutyczno-opiekuńcze składające się w szczególności z pracowników domu, którzy bezpośrednio zajmują się wspieraniem mieszkańców.

W trakcie kontroli ustalono, że organizacja i zasady działania Zespołu Terapeutyczno-Opiekuńczego określone zostały w dwóch Regulaminach: *Regulamin Zespołu Terapeutyczno-Opiekuńczego Domu Pomocy Społecznej w Resku dla Osób Niepełnosprawnych Intelakualnie* przyjęty Zarządzeniem nr 36/2023 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Resku z dnia 16 listopada 2023 r. oraz *Regulamin Zespołu Terapeutyczno-Opiekuńczego Domu Pomocy Społecznej w Resku dla Osób Przewlekle Psychiczenie Chorych* przyjęty Zarządzeniem nr 35/2023 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Resku z dnia 16 listopada 2023 r.

Z treści *Regulaminów* wynika, że do podstawowych zadań Zespołów należy opracowywanie indywidualnych planów wsparcia mieszkańców oraz ich ocena, co jest zgodne z § 2 ust. 3 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej. Plany tworzone są w miarę możliwości przy współudziale mieszkańca (o ile udział ten jest możliwy ze względu na stan zdrowia i gotowość uczestnictwa w nim mieszkańca).

W trakcie kontroli analizie poddano 9 losowo wybranych akt osobowych mieszkańców (dobór próby określony został w *Programie kontroli*), w tym 3 mieszkańców przyjętych do Domu w okresie objętym kontrolą i 4 mieszkańców ubezwłasnowolnionych. Na podstawie skontrolowanej dokumentacji ustalono, że w przypadku nowych mieszkańców *Plan*, zgodnie z § 2 ust. 4 rozporządzenia, przygotowany jest w terminie 6 miesięcy od dnia przyjęcia mieszkańca do Domu. Stwierdzono, że każdy z mieszkańców, dla którego opracowany został *Plan* posiada pracownika pierwszego kontaktu, który wybierany jest przez mieszkańca spośród pracowników Domu.

Podczas analizy dokumentacji ustalono, że Dom funkcjonuje w oparciu o *Indywidualne Plany Wsparcia Mieszkańców*. Opracowany w jednostce wzór *Planu* przyjęty Zarządzeniem nr 5/2018 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Resku z dnia 22 marca 2018 r. (ostatni aneks – aneks nr 2 z dnia 31 grudnia 2018 r.) składa się z następujących części:

Część I – Plan adaptacyjny

1. Plan adaptacyjny.
1. Realizacja planu adaptacyjnego.

Część 2 – Część diagnostyczna

Diagnoza stanu bio-psycho-społecznego mieszkańca DPS w Resku.

1. Diagnoza dotycząca stanu biologicznego mieszkańca.
2. Diagnoza dotycząca stanu psychicznego mieszkańca:
 - 2.1. Informacje pracownika adaptacyjnego na temat stanu psychicznego mieszkańca.

- 2.2. Opinia psychologiczna.
3. Diagnoza społeczna mieszkańca:
 - 3.1. Wywiad środowiskowy.
 - 3.2. Skala aktywności mieszkańca.
 - 3.3. Udział w terapii zajęciowej, imprezach kulturalnych, turystycznych, sportowych, integracyjnych.
4. Diagnoza kompleksowa.
5. Cele do osiągnięcia w ramach realizacji Indywidualnego Planu Wsparcia Mieszkańca.

Część 3 – Indywidualny Plan Wsparcia

1. Plan wsparcia.
 1. Realizacja planu wsparcia.
 2. Ocena realizacji planu wsparcia.

Część 4 – Oświadczenie mieszkańca o wyborze pracownika pierwszego kontaktu

Oświadczenie

W toku kontroli stwierdzono, że dokumentacja prowadzona jest w sposób przejrzysty i zindywidualizowany.

(akta kontroli s. 133-212)

Ad. 3. Usługi wspomagające.

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie domów pomocy społecznej dom świadczy usługi wspomagające wskazane w § 5 ust. 1 pkt 3. Szczegółowy zakres usług określony został w § 6 ust. 1 pkt 10 ww. rozporządzenia.

a) Świadczenie pracy socjalnej.

Dom pomocy społecznej zobowiązany jest do świadczenia pracy socjalnej. Zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej warunkiem efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających jest m.in. zatrudnianie w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych na stu mieszkańców domu.

Na dzień kontroli pracę socjalną na rzecz mieszkańców świadczyło 3 pracowników socjalnych, zatrudnionych w wymiarze 3 etatów, którzy pozostają do dyspozycji mieszkańców w godzinach pracy, od poniedziałku do piątku. Na podstawie dokonanej podczas kontroli analizy dokumentacji indywidualnej mieszkańców, informacji *Świadczenie pracy socjalnej, Roczny planu pracy pracowników socjalnych na rok 2022 i 2023, Sprawozdania z pracy socjalnej na rzecz mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Resku za rok 2022 oraz Szczegółowego zakresu czynności na stanowisku pracownika socjalnego* ustalono, że świadczona praca socjalna polega głównie na:

- świadczeniu pracy socjalnej polegającej na wzmocnieniu i przywracaniu zdolności do funkcjonowania mieszkańców w Domu i w środowisku,
- prowadzeniu spraw związanych z przyjmowaniem nowych mieszkańców,
- reprezentowaniu mieszkańców przed instytucjami zewnętrznymi np. sąd, służba zdrowia,
- współpracy z instytucjami np. ZUS, KRUS, OPS,
- prowadzeniu akt osobowych mieszkańców,
- pomocy w sprawach meldunkowych,
- prowadzeniu sprawozdawczości,
- przeprowadzaniu aktualizacji rodzinnych wywiadów środowiskowych,
- kompletowaniu dokumentów do instytucji emerytalno-rentowych,
- załatwianiu spraw związanych z pochówkiem zmarłych mieszkańców oraz uczestniczeniu w pogrzebach,
- pomocy w złożeniu wniosku o wydawanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (wypełnienie druków, kompletowanie innej wymaganej dokumentacji),

- prowadzeniu indywidualnych rozmów z mieszkańcami i utrzymywaniu kontaktów z ich rodzinami, bliskimi i opiekunami prawnymi,
- współpracy z Zespołami Terapeutyczno-Opiekuńczymi i Radami Mieszkańców,
- ewidencjonowaniu zakupów dokonywanych na rzecz mieszkańców,
- współpracy z psychologiem, lekarzem rodzinnym, pielęgniarką,
- współpracy z prokuraturą, policją i sądami,
- pomocy w załatwianiu spraw bieżących mieszkańców np. zakupy, drobne usterki, rozwiązywanie konfliktów,
- działaniach zmierzających do likwidacji niepodjętych depozytów.

W celu dokumentowania realizowanej na rzecz mieszkańców pracy pracownicy socjalni prowadzą następującą dokumentację:

- ewidencję ruchu mieszkańców A i B,
- akta osobowe mieszkańców,
- książkę meldunkową mieszkańców,
- ewidencję nieobecności mieszkańców,
- zeszyt odzieży i środków trwałych,
- protokoły kasacji odzieży i środków trwałych,
- roczny plan pracy pracownika socjalnego,
- rejestr skarg i wniosków mieszkańców.

W trakcie kontroli analizie poddano 9 losowo wybranych akt osobowych mieszkańców (dobór próby określony został w *Programie kontroli*), w tym 3 mieszkańców przyjętych do Domu w okresie objętym kontrolą i 4 mieszkańców ubezwłasnowolnionych, które zawierały m.in.:

- dane mieszkańca DPS w Resku,
- decyzje o umieszczeniu w domu pomocy społecznej i odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej,
- wywiady środowiskowe,
- korespondencję z instytucjami zewnętrznymi,
- postanowienia i orzeczenia sądów,
- oświadczenia mieszkańców,
- opinie psychologiczne,
- dokumentację zdrowotną,
- dokumentację dotyczącą ubezwłasnowolnień,
- oświadczenia dotyczące wyboru pracownika pierwszego kontaktu,
- ewidencję prywatnego wyposażenia.

Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

Zgodnie z § 11 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej przed przyjęciem osoby do domu pracownik socjalny tego domu zobowiązany jest do ustalenia jej aktualnej sytuacji w miejscu zamieszkania lub pobytu, która stanowi podstawę do przyjęcia indywidualnego planu wsparcia po przyjęciu tej osoby do domu. Natomiast w myśl § 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej dyrektor domu zobowiązany jest do pisemnego zawiadomienia osoby ubiegającej się lub jej przedstawiciela ustawowego o terminie przyjęcia do domu.

W toku kontroli stwierdzono, że w przypadku każdego kontrolowanego mieszkańca przyjętego do Domu w okresie objętym kontrolą sporządzono oceny sytuacji osoby w miejscu zamieszkania, dokonywanej przed przyjęciem do Domu oraz powiadomiono pisemnie o terminie przyjęcia do Domu, co jest zgodne z § 11 i § 12 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

(akta kontroli str. 213-231)

b) Organizacja terapii zajęciowej i organizacja rehabilitacji społecznej.

Dom pomocy społecznej zobowiązany jest do organizacji zajęć terapeutycznych, w tym terapii zajęciowej oraz rehabilitacji społecznej.

Dom zapewnia mieszkańcom udział w terapii zajęciowej, która odbywa się codziennie, w oparciu o *Plan terapii zajęciowej w Domu Pomocy Społecznej w Resku dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie* oraz *Plan terapii zajęciowej w Domu Pomocy Społecznej w Resku dla osób dorosłych przewlekle psychicznie chorych* przyjęte na dany rok. Pracę na rzecz mieszkańców świadczą: kierownik zespołu terapii zajęciowej, 3 terapeutów, instruktor kulturalno-oświatowy, pokojowa, fryzjer oraz kapelan. Dom dysponuje odpowiednio wyposażonymi 11 pomieszczeniami do terapii zajęciowej oraz gabinetem psychologa i fryzjerskim.

Prowadzone są następujące pracownie terapeutyczne:

- rękodzielnictwo artystyczne, w której prowadzone są zajęcia takie jak praca z tkaniną, bibułą, krepiną, makrama,
- komputerowa, w której mieszkańcy doskonalą swoje umiejętności, realizują zainteresowania, korzystają z internetu, grają w gry komputerowe,
- ergoterapia, w ramach której mieszkańcy dbają o estetykę terenu rekreacyjnego DPS: o rabaty kwiatowe, trawniki, krzewy ozdobne,
- florystyczna, w której przygotowywane są kompozycje kwiatowe, aranżacje świąteczne, stroiki,
- pracownia pracy w drewnie, w której uczestnicy doskonalą umiejętności stolarskie przy wykonywaniu różnych przedmiotów dekoracyjnych,
- wikliniarska, gdzie wykonywane są wyroby plecionkarskie (ozdoby, koszyki),
- pracownia zajęć praktyczno-użytecznych, w której wykonywane są ozdoby okolicznościowe z wykorzystaniem darów natury (szyszek, liści, muszelek, suszonych owoców),
- ceramiczna, gdzie wykonywane są elementy dekoracyjne do stroików, a także przedmioty użytkowe: wazoniki, medaliony itp.,
- usprawniania domowego, w której mieszkańcy uczą się korzystania oraz doskonalą umiejętności posługiwania się sprzętem AGD oraz przygotowują potrawy i pieką ciasta.

Dodatkowo w ramach terapii prowadzony jest Klub Ster (katecheza i zajęcia klubowe), punkt biblioteczny, terapia ruchem, muzykoterapia oraz zajęcia indywidualne. Przy DPS działa grupa teatralna „Horyzont” oraz zespół wokalny-instrumentalny „SKAN”.

Zajęcia odbywają się wg Harmonogramu. W zajęciach grupowych uczestniczy 113 mieszkańców, a w zajęciach indywidualnych – 16 osób. Systematyczny udział w zajęciach bierze 102 mieszkańców, sporadyczny – 28 mieszkańców. Zajęcia terapeutyczne prowadzone są także w lokalach mieszkalnych z osobami, które w danym dniu nie uczestniczą w zorganizowanych zajęciach w pracowniach, średnio podczas dyżuru zajęciami terapeutycznymi objętych jest 8-12 osób. Zajęcia terapeutyczne grupowe prowadzone są w grupach 5-6 osobowych, rotacja grup w poszczególnych pracowniach następuje 1 raz w miesiącu. Praca w pracowniach realizowana jest na podstawie planów rocznych i miesięcznych. Cele do realizacji w ramach terapii zajęciowej określone są w Indywidualnych Planach Wsparcia Mieszkańca.

Z działań terapii zajęciowej sporządzane są sprawozdania roczne oraz miesięczne.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 250) DPS w Resku zobowiązany jest do prowadzenia zajęć z zakresu rehabilitacji społecznej.

Na podstawie dostępnej dokumentacji oraz informacji *Organizacja zajęć rehabilitacji społecznej* ustalono, że w Domu w ramach rehabilitacji społecznej prowadzone są zajęcia terapeutyczne w następującym zakresie:

a) funkcjonowania w codziennym życiu, w tym:

- trening dbania o higienę osobistą,
 - trening porządkowy: dbanie o estetykę terenu rekreacyjnego, dbanie o czystość i estetykę w pomieszczeniach terapeutycznych, segregacja odpadów,
 - trening umiejętności praktycznych: trening oszczędzania wody i energii elektrycznej, trening prasowania, nauka obsługi sprzętu AGD (mikser, kuchenka elektryczna, zmywarka, gofrownica, frytkownica), nauka obsługi narzędzi elektrotechnicznych (wiertarka, wkrętarka, wypalarka, wyrzynarka stołowa), nauka posługiwania się innymi narzędziami (śrubokrętem, młotkiem),
 - trening kulinarny: trening przygotowywania prostych posiłków (pieczenie gofrów, smażenie frytek, pieczenie ciast, rogalików, pączków, deserów, przygotowywanie dań z makaronów, wywarów z warzyw, kanapek), trening parzenia kawy i herbaty, nauka doboru produktów potrzebnych do danej potrawy, planowanie listy zakupów, nauka przechowywania produktów, edukacja na temat zdrowego odżywiania się, nauka nakrywania do stołu, trening kulturalnego zachowania się przy stole, nabywanie wiedzy oraz umiejętności z zakresu zachowania się w restauracji lub kawiarni, trening BHP, wypracowanie poczucia obowiązku dokładności i systematyczności poprzez zmywanie naczyń oraz porządkowanie miejsca zajęć,
 - opieka nad zwierzętami żyjącymi na terenie DPS,
- b) treningu umiejętności interpersonalnych i umiejętności rozwiązywania problemów, w tym np.:
- trening kształtowania pozytywnych relacji,
 - nabywanie i poszerzanie umiejętności rozwiązywania konfliktów i rozładowania napięcia,
 - trening umiejętności współpracy i współdziałania w grupie,
 - kształtowanie umiejętności komunikowania się w grupie,
 - trening umiejętności prowadzenia rozmowy,
 - wzmacnianie poczucia własnej wartości, pozytywne myślenie o sobie,
 - nauka posługiwania się zwrotami grzecznościowymi,
 - rozwijanie umiejętności rozpoznawania, wyrażania i nazywania emocji,
 - definiowanie słabych i mocnych stron,
 - uwrażliwienie na potrzeby innych ludzi,
- c) treningu umiejętności spędzania czasu wolnego:
- biblioterapia: poradnictwo biblioteczne, głośne czytanie fragmentów książek i rozmowa po przeczytaniu, przegląd prasy, zachęcanie do czytania książek, rozwiązywanie krzyżówek, słuchanie audiobooków,
 - muzykoterapia bierna, muzyka aktywizująca i relaksacyjna,
 - muzykoterapia czynna gra na instrumentach muzycznych (tamburyn, perkusja, gitara, instrumenty klawiszowe, bęben), nauka śpiewania piosenek, udział w koncertach,
 - filmoterapia: wspólne oglądanie filmów i inicjowanie dyskusji dotyczącej obejrzanego filmu,
 - teatroterapia: przygotowywanie przedstawień i inscenizacji, oglądanie przedstawień,
 - hortikuloterapia: pielęgnacja krzewów ozdobnych, rabatki kwiatowych, pielęgnacja kwiatów doniczkowych
 - silwoterapia: spacer po terenie rekreacyjnym DPS, zabawy i gry zespołowe na świeżym powietrzu,
 - trenowanie aktywnej twórczości własnej: rysunek, malarstwo, sztuki użytkowe, zdobnictwo i dekoratorstwo, grafika węglem,
 - socjoterapia: ludoterapia, gry stolikowe.

Dom zapewnia zajęcia z psychologiem, które obejmują m.in.:

- badania psychologiczne: diagnoza psychologiczna, wywiad z mieszkańcem i pracownikiem, analiza dokumentacji medycznej, test WAISR(PL), ACE-III, TEST ZEGARA, obserwacja, ocena stanu psychicznego, funkcjonowania poznawczego,

- emocjonalnego i ruchowego, diagnoza zaburzeń,
- terapię psychologiczną: rozmowy w lokalach mieszkalnych z mieszkańcami, wspólne gry w świetlicy, wzmacnianie funkcjonowania emocjonalno-społecznego, pomoc w rozwiązywaniu trudności bieżących,
- poradnictwo psychologiczne: rozmowy indywidualne z mieszkańcem, prowadzenie mediacji w sytuacjach konfliktowych, psychoedukacja, udział w posiedzeniach zespołu terapeutyczno-opiekuńczego.

W Domu organizowane są również zajęcia ruchowe, w ramach których prowadzone są:

- zajęcia sportowe: rozwijanie sprawności ruchowej poprzez ćwiczenia ogólnokondycyjne i ogólnousprawniające, zajęcia relaksacyjne na świeżym powietrzu, gry i zabawy sportowe (koszykówka, piłka nożna, tenis stołowy), choreoterapia, zawody sportowe,
- turystyka: wycieczki jednodniowe np. do Gorzowa Wielkopolskiego, nordic-walking,
- rekreacja: uczestniczenie w imprezach integracyjnych organizowanych na terenie DPS, w innych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych oraz środowisku lokalnym.

Ponadto Dom realizuje działania przygotowujące mieszkanki do podjęcia zatrudnienia, w tym:

- zajęcia komputerowe: przyswajanie podstawowych informacji dotyczących obsługi komputera, praca w edytorach tekstu, praca w programie graficznym, nauka swobodnego poruszania się po internecie, korzystanie z gier komputerowych,
- terapia zajęciowa w pracowniach.

Na dni kontroli w DPS w Resku przebywało 27 mieszkańców ze wskazaniem do udziału w Warsztatach Terapii Zajęciowej. Aktualnie żaden z mieszkańców nie wyraża chęci uczestniczenia w terapii poza terenem DPS. Ponadto funkcjonujący na terenie Powiatu Łobeskiego WTZ w Łabuniu Wielkim nie dysponuje wolnymi miejscami.

Codzienna praca dokumentowana jest w *Dziennikach zajęć rehabilitacji społecznej* oraz *Tygodniowych Dziennikach Zajęć Rehabilitacji Społecznej Mieszkańca* (prowadzonych indywidualnie dla każdego mieszkańca, które zawierają szczegółowe dane dotyczące rodzaju i tematyki prowadzonych zajęć terapeutycznych, liczby osób biorących udział w zajęciach oraz czasu trwania poszczególnych treningów umiejętności społecznych).

Dokumentacja dotycząca prowadzonych zajęć zawiera także tygodniowy rozkład i czas trwania zajęć, rodzaj i tematykę zajęć, wykaz uczestników zajęć wraz z imieniem i nazwiskiem prowadzącego. Znajdują się w niej również informacje dotyczące prowadzonych zajęć, służące okresowej ocenie realizacji *Indywidualnych Planów Wsparcia Mieszkańców*, wskazane w 6 pkt 4 rozporządzenia w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej.

Na podstawie losowo skontrolowanej dokumentacji: *Dzienników zajęć rehabilitacji społecznej*, *Dzienników* oraz *Tygodniowych Dzienników Zajęć Rehabilitacji Społecznej Mieszkańca* potwierdzono realizację następujących działań rehabilitacji społecznej: trening funkcjonowania w codziennym życiu, w tym trening higieniczny oraz umiejętności praktycznych, trening umiejętności interpersonalnych i umiejętności rozwiązywania problemów, trening umiejętności komunikacyjnych, trening umiejętności spędzania czasu wolnego, zajęcia z psychologiem, terapia zajęciowa, trening kulinarny, zajęcia ruchowe. Dom realizuje również działania przygotowujące mieszkańców do usamodzielnienia.

W wyniku kontroli stwierdza się, że Dom zapewnia szeroką ofertę zajęć terapeutycznych, która skierowana została do wszystkich mieszkańców oraz dostosowana została do ich wieku, stanu zdrowia, potrzeb i możliwości. Zajęcia prowadzone są w formie indywidualnej i grupowej. Kwalifikacji do udziału w poszczególnych zajęciach dokonuje Zespół Terapeutyczno-Opiekuńczy przy ustalaniu *Indywidualnego Planu Wsparcia Mieszkańca*.

Za aktywny udział w zajęciach rehabilitacji społecznej przyznawane są nagrody i dyplomy w myśl § 7 rozporządzenia.

Z przedstawionych podczas kontroli *Rejestru wniosków* o przyznanie nagrody w ramach rehabilitacji społecznej oraz Listy potwierdzającej odbiór nagród rzeczowych w ramach realizacji zajęć rehabilitacji społecznej w DPS wynika, że w 2022 r. 69 mieszkańców, a w 2023 r. (do dnia kontroli) 83 mieszkańców otrzymało drobne upominki (słodczyce, kosmetyki). Wniosek o przyznanie nagrody składają kierownicy Lokali Mieszkalnych oraz Kierownik Zespołu Terapii Zajęciowej, a nagrody wręczane są podczas uroczystości i imprez.

(akta kontroli str. 232-379)

c) Możliwość korzystania z biblioteki lub punktu bibliotecznego oraz codziennej prasy, a także możliwość zapoznania się z przepisami prawa dotyczącymi domów.

Dom pomocy społecznej zobowiązany jest do zapewnienia mieszkańcom możliwości korzystania z biblioteki lub punktu bibliotecznego oraz codziennej prasy, a także możliwości zapoznania się z przepisami prawa dotyczącymi domów.

Podczas czynności kontrolnych ustalono, że Dom współpracuje z Biblioteką Publiczną w Resku, z której aktualnie korzysta 1 mieszkaniec. Dom zapewnia również nieograniczony dostęp do księgozbioru, który znajduje się na terenie Domu. Księgozbiór liczy 1835 pozycji. Są to głównie książki o tematyce edukacyjnej, przygodowej, przyrodniczej, historycznej, religijnej, a także romanse, kryminały, komiksy i poezja. Księgozbiór prowadzony jest w formie papierowej i elektronicznej. Systematycznie z korzysta z niego 20 mieszkańców. Osobom mającym problem z czytaniem, zainteresowanym tą formą spędzania czasu wolnego, pracownicy czytają wybrane pozycje w ramach zajęć z biblioterapii. W Domu przyjęty został *Regulamin punktu bibliotecznego*, w którym określone zostały m.in. zasady dotyczące wypożyczania książek.

W okresie objętym kontrolą Dom zapewniał dostęp do codziennej prasy – Kurier Szczeciński (prenumerata). Ponadto mieszkańcy mają dostęp do prasy lokalnej „Nowy Tygodnik Łobeski”, miesięcznika „Wspólny temat”, kwartalnika „Na temat” oraz czasopism kolorowych, które przekazywane są nieodpłatnie przez Bibliotekę Publiczną w Resku oraz dostarczane przez pracowników Domu.

Dom umożliwia zapoznanie się z przepisami prawa dotyczącymi funkcjonowania domu pomocy społecznej poprzez umieszczenie ich na tablicach ogłoszeń, co potwierdzono podczas oględzin placówki. Pracownicy socjalni udzielają pomocy przy ich interpretacji.

Stwierdzono, że Dom zapewnia możliwość korzystania z biblioteki lub punktu bibliotecznego oraz codziennej prasy, a także możliwość zapoznania się z przepisami prawa dotyczącymi domów.

(akta kontroli s. 380-382)

d) Umożliwienie zaspokojenia potrzeb kulturalnych.

Dom pomocy społecznej zobowiązany jest do zapewnienia mieszkańcom możliwości zaspokojenia potrzeb kulturalnych.

Na podstawie informacji: *Umożliwienie zaspokojenia potrzeb kulturalnych* ustalono, że w DPS w Resku do prowadzenia działalności kulturalno-oświatowej Dom zatrudnia instruktora kulturalno-oświatowego, który organizuje uroczystości okazjonalne, imprezy kulturalne i turystyczne. Działalność k-o prowadzona jest w oparciu o *Plan imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych organizowanych przez terapię zajęciową w Domu Pomocy Społecznej w Resku* na dany rok.

Na podstawie wykazów imprez integracyjnych stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą organizowane były różnorodne spotkania okolicznościowe, uroczystości świąteczne i religijne oraz wyjazdy, dni tematyczne, spotkania kulturalne i rekreacyjne. Zrealizowano m.in. imprezę cykliczną „Spotkania”, Finały WOŚP, przyjęcia urodzinowe dla mieszkańców, pikniki rekreacyjne „Powitanie Wiosny” i „Powitanie Lata”, Międzynarodowy Dzień Ziemi, Światowy Dzień Inwalidów, wyjścia do kina, przedstawienia teatralne, pikniki sportowo-rekreacyjne, wycieczkę turystyczno-edukacyjną do Gorzowa Wielkopolskiego, zabawy i dyskoteki.

Podczas imprez okolicznościowych prezentowane są prace wykonywane podczas terapii zajęciowej. DPS w Resku organizuje dla mieszkańców wspólne obchodzenie świąt. W ramach terapii zajęciowej wykonywane są stroiki, upominki, dekoracje świąteczne oraz wypieki. Indywidualnie dla każdego mieszkańca organizowane są przyjęcia urodzinowe i imieninowe. Propozycja zajęć skierowana została do wszystkich mieszkańców DPS, a uroczystości dostosowane zostały do pór roku, świąt okolicznościowych oraz zainteresowań i możliwości indywidualnych mieszkańców. Wydarzenie dokumentowane są na stronie internetowej Domu. Stwierdzono, że Dom umożliwia zaspokojenie potrzeb kulturalnych.

(akta kontroli s. 383-408)

e) Zapewnienie regularnego kontaktu z dyrektorem domu, sprawność załatwiania skarg i wniosków, zapewnienie warunków do rozwoju samorządności.

Dom pomocy społecznej zobowiązany jest do zapewnienia regularnego kontaktu z dyrektorem domu, sprawnego wnoszenia i załatwiania skarg i wniosków oraz zapewnienia warunków do rozwoju samorządności mieszkańców domu.

Mieszkańcy Domu mają zapewniony regularny kontakt z dyrektorem jednostki. Dyrektor przyjmuje mieszkańców w pokoju wyciszeń we wtorki i piątki w godzinach od 10.00 do 11.00 oraz w sprawach pilnych - codziennie, w godzinach pracy. Informacja o możliwości kontaktu z dyrektorem podana została do wiadomości publicznej poprzez umieszczenie jej na tablicach ogłoszeń. Ponadto dyrektor podczas systematycznych wizyt w lokalach mieszkalnych spotyka się z mieszkańcami. W Domu, w miejscu ogólnodostępnym zamontowana została *Skrzynka skarg i wniosków*, do której mieszkańcy mogą wrzucać ewentualne uwagi dotyczące funkcjonowania Domu. W okresie objętym kontrolą, żaden z mieszkańców nie wniósł skargi na funkcjonowanie placówki.

Podczas kontroli ustalono, że Dom zapewnia warunki do rozwoju samorządności. Zgodnie z *Regulaminem Mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Resku* mieszkańców reprezentuje Rada Mieszkańców. Rada Mieszkańców wybierana jest w głosowaniu jawnym, większością głosów. Spotkania Rady z dyrektorem odbywają się raz na kwartał. Aktualnie na terenie Domu funkcjonują dwie Rady Mieszkańców – pierwsza wybrana spośród mieszkańców niepełnosprawnych intelektualnie, druga – spośród mieszkańców przewlekle psychicznie chorych. W skład dwóch Rad wchodzi 12 osób.

Zespół kontrolujący w dniu 23 listopada 2023 r. spotkał się z członkami dwóch Rad Mieszkańców, którzy podczas rozmowy wyrazili swoje opinie na temat pobytu w Domu oraz jakości świadczonych usług. Członkowie Rad nie wnieśli uwag do warunków mieszkaniowych, żywienia, udzielania pomocy w podstawowych czynnościach życiowych i pielęgnacji, zapewnienia przez pracowników Domu czystości w pokojach mieszkalnych i pomieszczeniach ogólnodostępnych, zaopatrzenia w odzież i obuwie oraz środki czystości. Pozytywnie ocenili organizację zajęć terapeutycznych i kulturalnych. Wskazali na możliwość, jaką zapewnia Dom w zakresie składania skarg i wniosków. Nie wnieśli uwag do pracy personelu.

(akta kontroli s. 409-418)

Dodatkowo, podczas oględzin przeprowadzono rozmowy z kilkoma mieszkańcami, którzy nie wnieśli uwag do poziomu świadczonych usług. Mieszkańcy wyrazili zadowolenie z pobytu w Domu i współpracy z personelem.

f) Zaspokojenie potrzeb religijnych oraz sprawienie pogrzebu zgodnie z wyznaniem zmarłego mieszkańca.

Dom pomocy społecznej zobowiązany jest do umożliwienia zaspokojenia potrzeb religijnych mieszkańców oraz sprawienia pogrzebu zgodnie z wyznaniem zmarłego.

Z uzyskanych podczas kontroli informacji wynika, że 135 mieszkańców Domu jest wyznania rzymskokatolickiego i 3 mieszkańców – Świadkowie Jehowy. Dom zatrudnia na 0,5 etatu kapelana, który świadczy usługi religijne na rzecz mieszkańców. Msze Święte odprawiane są

w każdą sobotę o godz. 11.30 w Kaplicy znajdującej się na terenie placówki. Ksiądz prowadzi wspólne modlitwy i rozmowy indywidualne z mieszkańcami, udziela sakramentu namaszczenia chorych i spowiedzi, bierze czynny udział w organizowanych na terenie Domu uroczystościach (np. Święto Plonów, Dzień Pracownika Socjalnego, cykliczne imprezy integracyjne) oraz świętach religijnych (np. Wigilia, Wielkanoc). Mieszkańcy biorą również czynny udział w Mszach św. w Sanktuarium Maryjnym w Resku.

Z przedstawionej podczas kontroli informacji *Zaspokojenie potrzeb religijnych oraz sprawienie pogrzebu zgodnie z wyznaniem zmarłego mieszkańca* wynika, że w okresie objętym kontrolą w Domu zmarło 10 mieszkańców (2022 r.), natomiast w 2023 r. (do dnia kontroli) – 8 mieszkańców. Organizacją 11 pogrzebów zajęły się rodziny zmarłych, natomiast 7 pogrzebów – pracownicy Domu. Wszystkie pogrzeby odbyły się w obrządku rzymskokatolickim, zgodnie z wyznaniem zmarłych. Podczas kontroli ustalono, że w Domu przyjęta została *Procedura postępowania w przypadku krytycznego stanu zdrowia i zgonu mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej w Resku*, która określa m.in. czynności podejmowane w przypadku stwierdzenia zgonu mieszkańca.

(akta kontroli s. 419-424)

Potwierdzono, że Dom zaspokaja potrzeby religijne mieszkańców oraz organizuje pogrzeby zgodnie z wyznaniem zmarłego mieszkańca.

g) Zapewnienie kontaktu z psychologiem i psychiatrą.

Dom pomocy społecznej zobowiązany jest do zapewnienia mieszkańcom kontaktu z psychologiem.

Usługi psychologiczne na rzecz mieszkańców Domu świadczy dwóch psychologów zatrudnionych w ramach umowy zlecenia. Umowy – odrębnie dla każdego psychologa – zawarte zostały w dniu 2 stycznia 2023 r. i obejmują okres od 2 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Zakres zlecenia obejmuje udzielanie wsparcia psychologicznego, które polega głównie na indywidualnych konsultacjach z mieszkańcami i pracownikami Domu, w tym: diagnoza problemów oraz zaburzeń występujących u mieszkańców, prowadzenie psychoterapii, diagnozowanie ogólnego rozwoju mieszkańców, pomoc w interwencjach kryzysowych, określanie odpowiednich form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym działań profilaktycznych, mediacyjnych i interwencyjnych. Ponadto psycholog sporządza diagnozy psychologiczne i opinie do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Na podstawie informacji *Zapewnienie kontaktu z psychologiem i psychiatrą* ustalono, że spotkania psychologa z mieszkańcami odbywają się co tydzień, w ilości 10 godzin miesięcznie. W 2022 r. konsultacjami psychologicznymi objętych zostało 29 osób, natomiast w 2023 r. (do dnia kontroli) – 25 osób.

Dom zapewnia mieszkańcom również kontakt z lekarzem psychiatrą. Mieszkańcy mają możliwość skorzystania z pomocy specjalisty na terenie placówki – raz w miesiącu. Na podstawie informacji *Zapewnienie kontaktu z psychologiem i psychiatrą* ustalono, że w 2022 r. przeprowadzonych zostało 257 konsultacji psychiatrycznych, natomiast w 2023 r. (do dnia kontroli) -166 konsultacji.

(akta kontroli s. 425-430)

Ustalono, że Dom zapewnia mieszkańcom kontakt z psychologiem i psychiatrą.

h) Zapewnienie bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych.

Dom pomocy społecznej zobowiązany jest do zapewnienia możliwości bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych.

Tryb i zasady postępowania ze środkami pieniężnymi mieszkańców Domu zawarte zostały w *Regulaminie postępowania z depozytami Mieszkańców* przyjętym Zarządzeniem nr 16//2018 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Resku z dnia 28 września 2018 r.

Podczas czynności kontrolnych ustalono, że Dom prowadzi ewidencję środków pieniężnych mieszkańca, które gromadzone są na wyodrębnionym rachunku bankowym sum depozytowych. Operacje finansowe dotyczące mieszkańca prowadzone są przez pracowników Działu Finansowo-Administracyjnego w systemie komputerowym w sposób analityczny w podziale na indywidualne kartoteki księgowo mieszkańców.

Na podstawie *Informacji o dochodach i kontach depozytowych mieszkańców* stwierdzono, że z kont depozytowych korzystają wszyscy mieszkańcy obecni na dzień kontroli. Samodzielnie środkami pieniężnymi gospodaruje 58 osób, 71 osób posiada opiekunów prawnych, 7 osób posiada kuratorów sądowych. Źródło dochodu mieszkańców stanowią głównie renty i emerytury z ZUS i KRUS oraz zasiłki stałe z pomocy społecznej.

W trakcie kontroli zapoznano się z *Zestawieniem obrotów i sald* za okres objęty kontrolą 6 losowo wybranych mieszkańców ubezwłasnowolnionych oraz z dokumentacją księgową potwierdzającą wypłaty z depozytów lub dokonanie zakupów. Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

Zgodnie z *Regulaminem postępowania z depozytami Mieszkańców* mieszkańcy mają możliwość przechowywania przedmiotów wartościowych w depozycie. Depozyty wartościowe przechowywane są w kasie Domu, a ewidencja zdeponowanych przedmiotów prowadzona jest w Księdze Depozytów Wartościowych.

Na podstawie analizowanej dokumentacji stwierdzono, że Dom zapewnia bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych.

Zasady postępowania z majątkiem mieszkańca po jego śmierci określone zostały w *Regulaminie postępowania z depozytami Mieszkańców* w części *Procedura likwidacji niepodjętych depozytów*. Na podstawie przedstawionej podczas kontroli informacji ustalono, że na dzień 16 listopada 2023 r. Dom posiadał 61 depozytów po zmarłych mieszkańcach, w stosunku do których podjęte zostały działania określone w przepisach ustawy z dnia 18 października 2006 r. o likwidacji niepodjętych depozytów (Dz. U. z 2006 r., Nr 208, poz. 1537 ze zm.).

(akta kontroli s. 431-502)

Ad. 5. Poziom zatrudnienia oraz kwalifikacje pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego.

Podczas kontroli analizie poddano zatrudnienie w Zespole Terapeutyczno-Opiekuńczym, którego skład przedstawia się w następująco: kierownik działu – 6 osób (6 etatów), pracownik socjalny – 3 osoby (3 etaty), terapeuta zajęciowy – 4 osoby (4 etaty), terapeuta – 6 osób (6 etatów), instruktor terapii zajęciowej – 1 osoba (1 etat), pielęgniarka – 5 osób (5 etatów), fizjoterapeuta – 3 osoby (3 etaty), opiekun – 34 osoby (34 etaty), opiekun medyczny – 1 osoba (1 etat), pokojowa – 11 osób (11 etatów), kapelan – 1 osoba (0,5 etat) i fryzjer – 1 osoba (0,25 etatu). Ustalono, że w skład Zespołu wchodzi 76 pracowników (74,75 etatu), zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Wskaźnik zatrudnienia, przy łącznym zatrudnieniu pracowników (74,75 etatów) w przeliczeniu na jednego mieszkańca Domu (138 mieszkańców) wynosi 0,54.

Zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 3 lit. c i d rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, wskaźnik zatrudnienia pracowników w zespole terapeutyczno-opiekuńczym, zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy w domu dla osób przewlekle psychicznie chorych i osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie wynosi nie mniej niż 0,5 na jednego mieszkańca przy czym przy ustalaniu wskaźników zatrudnienia uwzględnia się również wolontariuszy, stażystów, praktykantów oraz osoby odbywające służbę zastępczą w domu, a także osoby wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych, jeżeli pracują bezpośrednio z mieszkańcami domu; przy wyliczaniu wskaźnika udział tych osób nie może przekroczyć 20% ogólnej liczby osób zatrudnionych w zespole terapeutyczno - opiekuńczym, a także pracowników

pierwszego kontaktu zatrudnionych na stanowiskach administracyjnych lub obsługi, w wymiarze proporcjonalnym do czasu, w jakim koordynują działania wynikające z indywidualnego planu wsparcia mieszkańca domu.

Uznać zatem należy, że wskaźnik zatrudnienia w Zespole Terapeutyczno-Opiekuńczym jest zgodny ze standardami określonymi w ww. rozporządzeniu.

Na dzień przeprowadzania kontroli wymagania kwalifikacyjne pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej określało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1960). Podczas czynności kontrolnych sprawdzono kwalifikacje 20 pracowników zatrudnionych w Zespole Terapeutyczno-Opiekuńczym na stanowiskach: kierownik działu, terapeuta zajęciowy, pracownik socjalny, pielęgniarka, fizjoterapeuta, opiekun, opiekun medyczny i psycholog. Nie wniesiono uwag do przygotowania zawodowego losowo wybranych pracowników Zespołu, poza pracownikiem wskazanym w pkt 35 *Informacji o pracownikach zespołu terapeutyczno-opiekuńczego*. Ustalono, że ww. pracownik nie posiadał kwalifikacji wymaganych na zajmowanym stanowisku, określonych w rozporządzeniu w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych. Na podstawie wyjaśnień dyrektora ustalono, że nieprawidłowość ta wynikała z przeoczenia, nie stwierdzono jednak podczas kontroli, aby wpłynęła ona na jakość świadczonych usług.

Zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego co najmniej raz na dwa lata powinni uczestniczyć w organizowanych przez dyrektora szkoleniach na temat praw mieszkańca domu oraz kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami, w tym w zakresie komunikacji wspomagającej lub alternatywnej, o ile występują problemy z komunikacją werbalną wśród mieszkańców.

W okresie od 1 stycznia 2022 r. od dnia kontroli dyrektor Domu zorganizował m.in. następujące szkolenia: „Praca socjalna z osobami chorymi psychicznie”, „Godność osoby starszej przebywającej w Domu Pomocy Społecznej”, „Zadania i kompetencje pracownika pierwszego kontaktu”, „Przymus bezpośredni wobec mieszkańca DPS”, „Prawne aspekty funkcjonowania DPS 2022. Prawa mieszkańców Domów Pomocy Społecznej”, „Zagadnienia prawne funkcjonowania Domów Pomocy Społecznej”, „Prawa i obowiązki mieszkańca”, „Rola i zadania osoby pierwszego kontaktu w pracy z mieszkańcem”, „Alternatywne i wspomagające formy komunikacji z mieszkańcem”, „Praca z mieszkańcem ocena realizacji planu wsparcia. Pracownik adaptacyjny i jego rola”, „Przygotowanie indywidualnego planu wsparcia”, „Prawa i obowiązki mieszkańca DPS”, „Kierunki prowadzonej terapii oraz metody pracy z mieszkańcem”, „Rola komunikacji w pracy z mieszkańcami”, „Alternatywne i wspomagane formy komunikacji z mieszkańcem”, „Formy terapii i metody pracy z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie”, „Formy terapii i metody pracy z osobami przewlekle chorymi”. Stwierdzono, że w Domu przeprowadzone zostały szkolenia wymagane zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 4 ww. rozporządzenia.

(akta kontroli s. 503-514)

Ad. 6. Świadczenie usług w zakresie zapewnienia dostępu do świadczeń zdrowotnych i rehabilitacji leczniczej

Zgodnie z art. 58 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, dom pomocy społecznej umożliwia i organizuje mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych, przysługujących im na podstawie odrębnych przepisów.

Z ustaleń kontroli wynika, że wszyscy mieszkańcy Domu zadeklarowane są do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej i pielęgniarki środowiskowej w Przychodni Balticmed w Resku. Lekarz rodzinny przyjmuje mieszkańców na terenie przychodni. Ponadto w celu zapewnienia całodobowej opieki specjalistycznej mieszkańcom Domu placówka zatrudnia

5 pielęgniarek. W przypadku zagrożenia życia i zdrowia do mieszkańców wzywane jest pogotowie ratunkowe.

Z przekazanych podczas kontroli informacji *Pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych* wynika, że w okresie objętym kontrolą mieszkańcy korzystali ze świadczeń u następujących lekarzy specjalistów: psychiatra, kardiolog, chirurg, neurolog, neurochirurg, okulista, laryngolog, nefrolog, dermatolog, stomatolog, gastroenterolog, alergolog, onkolog, urolog, ortopeda, pulmonolog, chirurg szczękowy i endokrynolog. Dom zapewnia transport do placówek zdrowotnych i na badania diagnostyczne.

W celu objęcia mieszkańców pielęgniarską opieką długoterminową dokonano oceny wszystkich mieszkańców wg skali Barthel (21 mieszkańców uzyskało ocenę poniżej 40 pkt w skali Barthel). Oceny przekazane zostały do lekarza rodzinnego, w celu wystawienia skierowań do objęcia wskazanych mieszkańców ww. opieką.

Zaopatrywanie mieszkańców Domu w środki farmaceutyczne odbywa się na podstawie zleceń lekarskich. Placówka pokrywa przewidziane w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym w NFZ opłaty ryczałtowe i częściową odpłatność do wysokości limitu ceny leku dla danego mieszkańca.

Podczas czynności kontrolnych ustalono również, że Dom w ramach usług wspomagających oferuje mieszkańcom zajęcia rehabilitacyjne prowadzone przez fizjoterapeutów, w specjalnie wyposażonej do tego celu sali. Rehabilitacja odbywa się od poniedziałku do piątku, w godzinach od 7.00 do 15.00.

(akta kontroli s. 515-517)

Stwierdza się, że Dom zapewnia mieszkańcom dostęp do świadczeń zdrowotnych i rehabilitacji leczniczej.

W okresie objętym kontrolą na terenie Domu nie stosowano przymusu bezpośredniego.

Dyrektor Domu przedstawił informację *Wykonanie zaleceń pokontrolnych czerwiec 2017 r. Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie*. W trakcie kontroli potwierdzono realizację wydanych zaleceń.

(akta kontroli str. 518-519)

Zgodnie z § 9 ust. 1 *Regulaminu organizacyjnego Domu Pomocy Społecznej w Resku* Domem kieruje jednoosobowo Dyrektor.

W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność Domu Pomocy Społecznej w Resku oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Przeprowadzenie kontroli zostało odnotowane w ewidencji kontroli pod pozycją 18.

Przed podpisaniem protokołu kontroli, kontrolowany może zgłosić zastrzeżenia na piśmie co do jego treści, w ciągu 7 dni od daty otrzymania do podpisu.

Odmowa podpisania protokołu powinna być poprzedzona złożeniem pisemnych wyjaśnień przyczyn odmowy, co nie stanowi przeszkód do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

Protokół sporządzono w dniu 18 grudnia 2023 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których egzemplarz oznaczony nr 1 pozostaje w jednostce kontrolowanej.

Miejscowość i data podpisania protokołu.....

.....
Kierownik
jednostki kontrolowanej

.....
Kontrolujący

Oświadczam, że w dniu zostałem/łam zapoznany z treścią protokołu oraz otrzymałem/łam jeden jego egzemplarz.

- właściwe podpisy na oryginale -

.....